

**Het Europees Fonds
voor maritieme
zaken, visserij en
aquacultuur
(EFMZVA)**

Veelgestelde vragen

Doelstellingen, budget en kader van het EFMZVA

Wat is het EFMZVA?

Het EFMZVA is een **EU-fonds** dat loopt van **2021 tot en met 2027**. Het fonds kanaliseert financiële middelen uit de [EU-begroting](#) ter ondersteuning van het **gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB)**, het **maritiem beleid** en de **agenda voor de internationale oceaangovernance** van de EU.

Het biedt financiële steun voor de ontwikkeling van innovatieve projecten die **waarborgen dat aquatische en maritieme hulpbronnen op duurzame wijze worden gebruikt**.

Zo draagt het bij aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de [Europese Green Deal](#), de routekaart voor het milieu- en klimaatbeleid van de EU.

Wat is het doel van EFMZVA?

Als wereldspeler in de oceanen en als één van de grootste producenten van vis en schaal- en schelpdieren draagt de Unie de verantwoordelijkheid de oceanen en hun rijkdommen te beschermen en duurzaam te gebruiken. Het is ook in het sociaal-economische belang van de EU om de beschikbaarheid van voedsel, het concurrentievermogen van de maritieme economie en de bestaansmiddelen van kustgemeenschappen te waarborgen.

Het EFMZVA draagt bij aan de verwezenlijking van duurzame visserij en de instandhouding van de mariene biologische rijkdommen. Zo wordt gezorgd voor:

- **gezonde, veilige en duurzaam beheerde zeeën en oceanen,**
- **voedselzekerheid** via aanbod van vis en schaal- en schelpdieren,
- en de groei van een **duurzame blauwe economie**.

Het fonds helpt ook bij het realiseren van [duurzameontwikkelingsdoelstelling 14 van de VN](#) (“Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen”), waartoe de EU zich heeft verbonden.

Het EFMZVA is echter een klein fonds, en moet dus op strategische wijze worden benut. Elke euro die wordt geïnvesteerd, moet sterk renderen in de vorm van collectieve voordelen en het algemeen belang. Het EFMZVA moet derhalve investeringen steunen die een duidelijke **meerwaarde** hebben, met name door marktfalen of suboptimale investeringssituaties aan te pakken.

De overheidssteun mag particuliere financiering niet overlappen of verdringen of de mededinging verstoren. De steun moet veeleer particuliere investeringen bevorderen, vooral op gebieden waar de particuliere sector winstgevend is, zoals in de maritieme economie in het algemeen.

Wat zijn de voornaamste door het EFMZVA ondersteunde acties?

Het EFMZVA verleent steun voor innovatieve projecten die bijdragen tot het duurzame gebruik en beheer van aquatische en maritieme hulpbronnen.

Het fonds faciliteert:

- duurzame en koolstofarme visserijactiviteiten;
- de bescherming van de mariene biodiversiteit en ecosystemen;
- de voorziening van kwaliteitsvolle en gezonde vis en schaal- en schelpdieren aan Europese consumenten;
- de sociaal-economische aantrekkelijkheid van en de generatievernieuwing in de visserijsector, in het bijzonder wat de kleinschalige kustvisserij betreft;
- de ontwikkeling van een duurzame en concurrerende aquacultuur die bijdraagt tot de voedselzekerheid;
- de verbetering van vaardigheden en arbeidsomstandigheden in de visserij en de aquacultuur;
- de economische en sociale vitaliteit van kustgemeenschappen;
- innovatie in de duurzame blauwe economie;
- maritieme beveiliging, teneinde bij te dragen aan een veilige maritieme ruimte;
- internationale samenwerking, teneinde bij te dragen aan gezonde, veilige en duurzaam beheerde oceanen.

Wat is het budget van het EFMZVA en hoe wordt het verdeeld?

Het EFMZVA is geprogrammeerd voor de periode 2021-2027 en heeft een budget van **6,108 miljard euro**.

Het programmabeheer kan worden opgesplitst in “gedeeld beheer” en “direct beheer”:

- **gedeeld beheer** — **5,311 miljard euro** wordt verstrekt via nationale programma's die worden gefinancierd uit de EU-begroting en door de EU-landen;
- **direct beheer** — **797 miljoen euro** wordt rechtstreeks door de Commissie verstrekt.

Hoe ziet het kader van het EFMZVA eruit?

In “**gedeeld beheer**” wordt het EFMZVA beheerd via nationale, door de Commissie goedgekeurde programma's. In dit geval zetten de EU-landen in hun programma's uiteen hoe zij de doelstellingen van het fonds het best kunnen bereiken. Zij maken een lijst van acties die

passen in hun nationale strategie en selecteren in overeenstemming met hun eigen criteria de subsidiabele projecten.

In de EFMZVA-verordening is echter een lijst van niet-subsidiabele concrete acties opgenomen, zodat de duurzaamheid van de visserij niet wordt aangetast. Bovendien worden aan bepaalde investeringen en compensatieregelingen voor de vissersvloot specifieke voorwaarden verbonden tenneinde te waarborgen dat ze stroken met de instandhoudingsdoelstellingen van het GVB.

In “**direct beheer**” beheert de Commissie het fonds rechtstreeks door middel van werkprogramma's die zijn goedgekeurd door het EFMZVA-comité, dat bestaat uit een groep deskundigen die door de EU-landen zijn aangeduid.

Horizontale voorwaarden

Welke voorwaarden waarborgen dat het EFMZVA zich toespitst op acties met een collectieve meerwaarde?

Er zijn verschillende voorwaarden die ervoor zorgen dat voorrang wordt gegeven aan acties met collectieve meerwaarde (bv. bescherming van biodiversiteit, duurzame visserij, innovatie, collectieve organisatie van de sectoren visserij en aquacultuur, lokale ontwikkeling) in de plaats van aan individuele investeringen met minder toegevoegde waarde.

- **Vijf categorieën van individuele investeringen in vissersvaartuigen** worden financieel **geplafonneerd** — samen mogen ze niet meer bedragen dan 15 % van het budget dat aan elk EU-land wordt toegewezen — om te voorkomen dat middelen voor acties met een grotere toegevoegde waarde in het gedrang komen.
- Van het aan elk EU-land toegewezen budget moet ten minste **15 %** worden uitgetrokken voor de twee **hoekstenen van het GVB**, om voldoende middelen voor hun doelstellingen te waarborgen: i) de controle van visserijactiviteiten en ii) de verzameling van wetenschappelijke gegevens voor visserijbeheer.
- Het overheidssteunpercentage is afhankelijk van de meerwaarde van de investering. Projecten met een **hoge collectieve toegevoegde waarde** (die bv. innoveren, collectieve begunstigden hebben of het publiek toegang bieden tot de resultaten) kunnen tot **100 %** ontvangen, terwijl bepaalde vlootsubsidies niet meer dan 40 % mogen bedragen.
- Steun voor investeringen aan boord kan niet louter worden verstrekt ter naleving van verplichtingen uit hoofde van het EU-recht, behalve als het gaat om bepaalde apparatuur om visserijactiviteiten te controleren. Subsidies moeten aanzetten tot gedrag dat **verder gaat dan het eenvoudigweg naleven van de wetgeving**.
- **Bepaalde subsidies worden voorbehouden voor kleine en middelgrote vissersvaartuigen** (d.w.z. met een lengte van minder dan 24 m). Die subsidies worden benut om:
 - motoren te vervangen of moderniseren;
 - jonge vissers te helpen bij de eerste aankoop van een tweedehands vaartuig;
 - het volume van een vaartuig te verhogen ter verbetering van de veiligheid, de arbeidsomstandigheden of de energie-efficiëntie.Grotere schepen zijn over het algemeen winstgevender en zouden voor deze specifieke investeringen particuliere middelen moeten gebruiken.

Wat gebeurt er als begunstigden van het EFMZVA of EU-landen niet voldoen aan de GVB-voorschriften?

De EFMZVA-steun wordt alleen verleend als de **GVB-voorschriften worden nageleefd**. In gevallen waarin een begunstigde een ernstige inbreuk pleegt (bv. illegale visserij) of een EU-land een specifieke verplichting niet nakomt, wordt de financiering onderbroken, geschorst of gecorrigeerd.

Waarom moeten er voorwaarden gelden voor investeringen in de vissersvloot?

Subsidies voor investeringen in vissersvaartuigen kunnen de vangstcapaciteit van vaartuigen en bijgevolg hun vermogen om vis te vangen vergroten, wat tot **overbevissing** kan leiden. Een vaartuig met een grotere romp en/of een krachtigere motor kan dus langer en sneller vis vangen en langere afstanden afleggen, en op die manier de druk op de visbestanden verhogen.

Bovendien bestaat in bepaalde segmenten van de vissersvloot structurele overcapaciteit, wat betekent dat **te veel vaartuigen achter te weinig vis aanzitten**. De vangstcapaciteit in die segmenten vergroten, zou leiden tot aanhoudende overbevissing.

Het EFMZVA bevat daarom voor bepaalde vlootsubsidies **garanties** om dergelijke schadelijke effecten te voorkomen. Zo moet een vaartuig bijvoorbeeld behoren tot een segment van de vissersvloot waarin geen structurele overcapaciteit bestaat, en kan geen steun worden verleend om het vermogen van een vaartuig te vergroten.

Niet alle vlootsubsidies zijn evenwel schadelijk. In de juiste omstandigheden kunnen zij een **positieve bijdrage leveren** aan ecologische, sociale, en economische duurzaamheid, zoals investeringen in visserijtechnieken met een lage impact, veiligheid aan boord of energie-efficiëntie. Dergelijke investeringen komen in aanmerking voor steun uit het EFMZVA.

Omvat het EFMZVA schadelijke visserijsubsidies?

Nee, het EFMZVA behelst geen schadelijke visserijsubsidies.

In [duurzameontwikkelingsdoelstelling 14.6 van de VN](#) worden zulke subsidies beschreven als “visserijsubsidies [...] die bijdragen tot overcapaciteit en overbevissing [... en] tot illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij”. De EU heeft zich ertoe verbonden dit soort subsidies uit te bannen.

Om zulke subsidies te vermijden omvat de EFMZVA-verordening **een lijst van niet-subsidiabele concrete acties** (bv. nieuwe vissersvaartuigen bouwen, het vermogen van vissersvaartuigen vergroten) en een **reeks voorwaarden** ter voorkoming van schadelijke effecten, inclusief indirecte effecten (zo kunnen bepaalde investeringen alleen worden ondersteund in vlootsegmenten zonder structurele overcapaciteit).

Specifieke steungebieden

Hoe helpt het EFMZVA de biodiversiteit te beschermen en te herstellen?

Als onderdeel van de Europese Green Deal heeft de EU een [biodiversiteitsstrategie](#) aangenomen om de natuur beter te beschermen en de aantasting van de ecosystemen terug te draaien. Het EFMZVA speelt een grote rol in de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie. Het fonds helpt met name:

- **duurzame, koolstofarme visserijactiviteiten** met een **beperkte voetafdruk** te bevorderen (bv. het verzamelen van wetenschappelijke gegevens ter ondersteuning van een duurzaam visserijbeheer, het uitbannen van ongewenste vangsten, het beschermen van kwetsbare soorten, het verbeteren van de energie-efficiëntie van vissersvaartuigen);
- **de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen** te beschermen en te herstellen om een [goede milieutoestand](#) van de mariene wateren te bereiken (bv. door beschermde mariene gebieden te creëren en te beheren, de krachtens de [kaderrichtlijn mariene strategie](#) vastgestelde ruimtelijke beschermingsmaatregelen uit te voeren, en soorten te beschermen overeenkomstig de [habitatrichtlijn](#));
- de **circulaire economie** te bevorderen (bv. door verloren vistuig en zwerfvuil op zee te verzamelen en te recyclen en de waarde van afval afkomstig van de visserij en de aquacultuur te verhogen);
- een **duurzame en energie-efficiënte aquacultuurproductie** te stimuleren.

Hoe draagt het EFMZVA bij tot de matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering in de visserij en de aquacultuur?

Het EFMZVA kan worden gebruikt om de koolstofvoetafdruk van de visserij en de aquacultuur te verkleinen. Mogelijke acties zijn onder meer:

- innoveren op het gebied van **CO₂-efficiënte technologie** voor de aandrijving van vissersvaartuigen (bv. proeven met koolstofarmere brandstoffen zoals vloeibaar aardgas, vloeibaar biogas of hybride elektrische aandrijving, voorbereidend onderzoek op het gebied van het tanken van waterstof);
- motoren van vissersvaartuigen vervangen of moderniseren om hun CO₂-emissies te verlagen (onder specifieke voorwaarden, om een toename van het vermogen en dus van de vangstcapaciteit te vermijden);
- de **energie-efficiëntie** van vissersvaartuigen verbeteren (bv. door een betere hydrodynamica);
- voederbronnen voor aquacultuur met een kleinere impact ontwikkelen;
- overschakelen naar energie-efficiënte aquacultuurproductie (bv. gebruik van hernieuwbare energie).

Het EFMZVA helpt de visserij en de aquacultuur tevens om zich aan te passen aan de gevolgen van de klimaatverandering door:

- de verzameling van **wetenschappelijke gegevens** te financieren om beter te begrijpen welke impact de klimaatverandering op visserijbeheer heeft (bv. met betrekking tot invasieve soorten of de migratie van visbestanden);
- de aquacultuur beter **bestand te maken** tegen de klimaatverandering (bv. diversificatie van de productie met soorten die beter tegen klimaatverandering gewapend zijn, beheersing van onvoorziene ziekten/parasieten als gevolg van temperatuurveranderingen, betere bestendigheid tegen extreme omstandigheden, droogte en andere wisselende omstandigheden).

In welke mate draagt het EFMZVA bij tot de verwezenlijking van klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen die in de meerjarenbegroting van de EU zijn bepaald?

In de [EU-begroting](#) voor 2021-2027 (het “meerjarig financieel kader”) zijn uitgavendoelstellingen voor klimaat en biodiversiteit bepaald:

- **30 %** van de begroting zal worden besteed aan de bestrijding van **klimaatverandering**.
- In 2026 en 2027 zal **10 %** van de jaarlijkse begrotingsuitgaven bijdragen aan het tegenhouden en terugdraaien van het **biodiversiteitsverlies**.

Hoewel het EFMZVA geen specifiek bindend streefcijfer voor het klimaat en de biodiversiteit omvat of daarvoor financiële middelen reserveert, draagt het fonds actief bij aan de in het meerjarig financieel kader vastgestelde gezamenlijke doelen.

De Commissie houdt regelmatig toezicht op de omvang van de EFMZVA-bijdrage in dit verband door gebruik te maken van alle beschikbare gegevens. Indien onvoldoende vooruitgang wordt geboekt bij het verwezenlijken van de algemene ambitie, zal de Commissie actief met de EU-landen samenwerken om corrigerende maatregelen aan te nemen, waaronder wijzigingen van hun EFMZVA-programma's.

Hoe helpt het EFMZVA ons de GVB-doelstellingen te behalen?

Het doel van het [GVB](#) is ervoor te zorgen dat de activiteiten in het kader van de visserij en de aquacultuur uit ecologisch oogpunt **duurzaam** zijn op de lange termijn en worden beheerd op een manier die strookt met de doelstellingen **voordelen te realiseren op economisch en sociaal gebied en op het gebied van werkgelegenheid** alsmede bij te dragen tot de beschikbaarheid van **voedselvoorraden**.

Het EFMZVA steunt deze doelstellingen door middel van de volgende belangrijke acties:

- op lange termijn **duurzame visserijactiviteiten** aanmoedigen (het bevorderen van milieuvriendelijke en selectieve visserijtechnieken, het voorkomen van ongewenste vangsten),

- de voorwaarden scheppen voor een visserijsector die **concurrerend** is,
- een **structureel beheer** van de visserij en de vissersvloten ondersteunen (het opheffen van overcapaciteit van de vloot, het steunen van maatregelen voor de instandhouding van de mariene biologische rijkdommen),
- een **efficiënte markt** voor visserijproducten bevorderen,
- bijdragen tot een **redelijke levensstandaard** in kustgebieden,
- **wetenschappelijke gegevens** verzamelen ter ondersteuning het visserijbeheer,
- de **controle** van visserijactiviteiten steunen en een cultuur van naleving bevorderen om voor een gelijk speelveld te zorgen.

Onder welke voorwaarden biedt het EFMZVA steun voor investeringen aan boord van vissersvaartuigen?

Het EFMZVA kan steun verstrekken voor innovatie en investeringen aan boord van vissersvaartuigen om de **doelstellingen van het GVB te bereiken**. Die steun omvat ingrepen ter verbetering van de duurzaamheid, de selectiviteit van het vistuig, de veiligheid en arbeidsomstandigheden, de energie-efficiëntie en de kwaliteit van de vangsten.

Doelgerichte beperkingen moeten evenwel waarborgen dat de investeringen duurzaam zijn en meerwaarde opleveren.

- De aankoop van uitrusting die het vermogen van een vaartuig om vis op te sporen vergroot, is niet subsidiabel omdat dat ertoe zou bijdragen dat een vaartuig te efficiënt wordt, wat ten koste gaat van de duurzaamheid.
- De steun mag de vangstcapaciteit van een vaartuig niet doen toenemen, tenzij dit het rechtstreekse gevolg is van een toename van de brutotonnage (d.w.z. van het volume van het vaartuig) die nodig is om de veiligheid, de arbeidsomstandigheden of de energie-efficiëntie te verbeteren.
- De steun kan niet louter worden verstrekt ter naleving van verplichtingen uit hoofde van het EU-recht, behalve als het gaat om bepaalde apparatuur om visserijactiviteiten te controleren. Subsidies moeten aanzetten tot gedrag dat verder gaat dan het eenvoudigweg naleven van de wetgeving.
- Investerings aan boord kunnen niet worden toegekend aan vaartuigen die gedurende de voorgaande twee jaar grotendeels inactief zijn geweest omdat investeringen gericht moeten zijn op actieve vaartuigen.
- Voor bepaalde investeringen in de vissersvloot gelden specifieke subsidiabiliteitsregels om overcapaciteit of overbevissing te voorkomen. In het bijzonder zijn er voorwaarden verbonden aan de steun voor i) jonge vissers voor de eerste aankoop van een tweedehands vaartuig en ii) de vervanging of modernisering van een scheepsmotor: het vaartuig moet behoren tot een segment van de vissersvloot waarin geen structurele overcapaciteit

bestaat, en de nieuwe of gemoderniseerde motor mag niet meer vermogen hebben dan de vervangen motor.

Waarom komt de bouw van nieuwe vissersvaartuigen niet in aanmerking voor EFMZVA-steun? Zijn nieuwe, moderne vaartuigen dan niet veiliger en duurzamer?

De EU-subsidies voor de bouw of aankoop van nieuwe vissersvaartuigen zijn in 2004 stopgezet, omdat zij hadden bijgedragen tot een zeer ernstige situatie van **overcapaciteit en overbevissing**. Nieuwe vaartuigen zijn dan wel veiliger en efficiënter, maar men kan er ook langer en sneller mee vissen en langere afstanden mee afleggen, wat de druk op de visbestanden verhoogt.

Bovendien is er geen sprake van marktfalen of collectief voordeel dat openbare steun voor de bouw van nieuwe schepen zou rechtvaardigen. Over het geheel genomen is de Europese vissersvloot rendabel en lijkt de toegang tot krediet geen probleem te zijn in de visserijsector. Er is dan ook geen reden om belastinggeld te gebruiken voor de financiering van nieuwe vissersschepen voor privégewin.

De GVB-voorschriften maken het mogelijk nieuwe vissersvaartuigen te bouwen met particulier geld en voorzien in garanties die voorkomen dat de vangstcapaciteit van de vloot toeneemt. Concreet moet elke nieuwe vangstcapaciteit (uitgedrukt in volume en vermogen) worden gecompenseerd door onttrekking van ten minste dezelfde hoeveelheid vangstcapaciteit (bv. door een oud vaartuig buiten bedrijf te stellen). In het kader van het GVB hebben de EU-landen dus voldoende flexibiliteit om toevoegingen en onttrekkingen aan hun vloot te beheren en op duurzame wijze tegemoet te komen aan de investeringsbehoeften van de visserijsector.

Uit het EFMZVA kan steun worden verleend om het volume (uitgedrukt in “brutotonnage”) van vissersschepen te verhogen. Welke voorwaarden bestaan er om overcapaciteit te voorkomen, gelet op het feit dat brutotonnage een parameter van vangstcapaciteit is?

Het volume van een vissersvaartuig verhogen, betekent het vaartuig groter maken. Het kan de veiligheid aan boord verbeteren maar ook de vangst- en opslagcapaciteit van het schip vergroten, waardoor het risico op overbevissing ontstaat.

Het EFMZVA ondersteunt een dergelijke renovatie alleen als die er rechtstreeks op gericht is de **veiligheid, arbeidsomstandigheden of energie-efficiëntie te verbeteren**. Alleen kleine en middelgrote vaartuigen (d.w.z. met een lengte van **minder dan 24 m**) komen in aanmerking voor steun.

Er zijn voldoende waarborgen om te voorkomen dat een volumeverhoging tot overcapaciteit en overbevissing zou leiden.

- Het volume mag alleen worden verhoogd als er vervolgens een voorziening of uitrusting ter verbetering van de veiligheid, de arbeidsomstandigheden of de energie-efficiëntie (bv. accommodatie voor de bemanning) wordt geïnstalleerd,

- en alleen in segmenten van de vissersvloot waar geen structurele overcapaciteit bestaat.
- De verhoging moet worden gecompenseerd door intrekking van ten minste hetzelfde hoeveelheid volume uit hetzelfde vlootsegment of uit een segment met overcapaciteit van de nationale vloot (bv. door een oud vaartuig buiten bedrijf te stellen), zodat de totale capaciteit van de vloot niet toeneemt.

Hoe kan het EFMZVA de voorwaarden scheppen voor een economisch rendabele en concurrerende visserij?

De belangrijkste aanjagers voor winstgevendheid in de visserijsector zijn overvloedige visbestanden, stabiele visprijzen, lage brandstofprijzen, energie-efficiënte vaartuigen en goed opgeleide vissers. Sommige daarvan zijn externe factoren die niet afhankelijk zijn van structurele investeringen.

Het EFMZVA kan bijdragen aan de vervulling van de structurele randvoorwaarden voor winstgevendheid en concurrentievermogen, bijvoorbeeld op de hieronder uiteengezette manieren.

- Het kan **investeren** in vissersvaartuigen, met name om de energie-efficiëntie te verhogen en de kwaliteit van de vangsten te verbeteren. Een lager brandstofverbruik leidt tot lagere exploitatiekosten, en vis van hogere kwaliteit helpt de marktprijzen stabiel te houden.
- Door middel van haalbaarheidsstudies, adviesdiensten, effectbeoordelingen en proefprojecten kan het fonds **vaardigheden en kennis** bevorderen en die in de hele visserijsector verspreiden.
- Door het hefboomeffect van financieringsinstrumenten (overheidsleningen en -garanties) kan het **particuliere investeringen aantrekken**. Financieringsinstrumenten zijn met name geschikt voor nieuwe investeringen die naar verwachting financieel rendabel zullen worden maar waarvoor op de markt niet voldoende financiering te vinden is.
- Het kan vissers helpen **hun inkomsten te diversifiëren** door aanvullende activiteiten te ontwikkelen in de lokale blauwe economie, bv. toerisme, rechtstreekse verkoop, milieudiensten en culturele maritieme activiteiten.

Wat doet het EFMZVA op het gebied van de ontwikkeling van vaardigheden?

Vaardigheden ontwikkelen is van wezenlijk belang voor het concurrentievermogen van de sectoren visserij, aquacultuur en kusttoerisme. In dat kader kan het EFMZVA bijvoorbeeld steun verlenen voor:

- adviesdiensten,
- samenwerking tussen wetenschappers en vissers,
- beroepsopleiding,
- een leven lang leren,
- het bevorderen van de sociale dialoog,
- het delen van kennis.

Hoe draagt het EFMZVA bij aan sociaal welzijn en generatievernieuwing in de visserij?

Het GVB moet zorgen voor een redelijke levensstandaard voor degenen die van visserijactiviteiten afhankelijk zijn. Dat is essentieel om de generatievernieuwing in de visserij te garanderen.

Om de visserij aantrekkelijker te maken, zijn er **drie belangrijke voorwaarden**:

- duurzaam beheer van visserijactiviteiten en vloten op lange termijn, noodzakelijk voor winstgevendheid,
- goede arbeidsomstandigheden aan boord,
- vaardigheden van hoog niveau.

Het EFMZVA kan voor deze doeleinden investeringen ondersteunen, bijvoorbeeld door:

- te zorgen voor menselijk kapitaal en **vaardigheden** (bv. beroepsopleiding, een leven lang leren en het delen van kennis en ervaring);
- **jonge mensen** naar de visserijsector **aan te trekken** via educatieve en voorlichtingsmaatregelen;
- **starterssteun** te bieden aan jonge vissers, bv. door betaling van een deel van hun eerste vissersvaartuig — regeling beperkt tot de aankoop van tweedehands kleine en middelgrote vaartuigen (d.w.z. met een lengte van minder dan 24 m);
- de **veiligheid** en de **arbeidsomstandigheden** aan boord van vissersschepen te verbeteren;
- te werken aan het **genderevenwicht** (bv. de rol van vrouwen in vissersgemeenschappen onder de aandacht brengen);
- de **arbeidsverhoudingen** met alle relevante belanghebbenden vooruit te helpen.

Op welke manier bevordert het EFMZVA de wetenschappelijke kennis met het oog op een beter beheer van de visserij en het mariene milieu?

Het visserijbeheer gaat uit van het beste beschikbare wetenschappelijke advies. Daarvoor zijn geharmoniseerde, betrouwbare en accurate gegevens nodig.

Het GVB vereist daarom van EU-landen dat zij **gegevens verzamelen over de vloten** en hun visserijactiviteiten, en in het bijzonder biologische gegevens over vangsten, en over de negatieve effecten van visserijactiviteiten op het mariene ecosysteem.

Daartoe steunt het EFMZVA de volgende acties:

- de lidstaten helpen om gegevens over de vloten en visserijactiviteiten te vergaren en te verwerken overeenkomstig de [kaderverordening gegevensverzameling](#);
- de verstrekking van wetenschappelijk advies voor visserijbeheer;
- de vergaring en het beheer van gegevens ter verbetering van het duurzame beheer van het mariene milieu. Het EFMZVA financiert om die reden het [Europees marien](#)

[observatie- en datanetwerk](#) (EMODnet), dat is opgezet om gegevens over zeeën en oceanen beter beschikbaar te maken voor publieke en particuliere gebruikers. Die gegevens faciliteren de [maritieme ruimtelijke ordening](#), waarbij de menselijke activiteiten op zee op duurzame wijze op elkaar afgestemd worden. Ze maken het ook gemakkelijker maatregelen te nemen voor de bescherming van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen.

Op welke manier helpt het EFMZVA ongewenste vangsten te beperken?

Ongewenste vangsten verminderen en voorkomen is een van de belangrijkste doelstellingen van het GVB. Bij ongewenste vangsten gaat het om vis die ofwel een lage marktwaarde heeft, ofwel niet mag worden verkocht omdat hij volgens de GVB-voorschriften niet mag worden gevangen, bv. indien:

- hij kleiner is dan de minimummaat,
- de quota voor die vis is opgebruikt,
- het om beschadigde vis gaat,
- er een vangstverbod voor de soort geldt.

De teruggooi van ongewenste vangsten op zee vormt een aanzienlijke verspilling van de mariene biologische hulpbronnen en heeft nadelige gevolgen voor de rentabiliteit van de visserij.

Om die reden verplicht het GVB vissersschepen ertoe al hun vangsten aan te landen (“**de aanlandingsverplichting**”). Die verplichting moedigt vissers aan hun visserijpatronen aan te passen om zo verspilling van hulpbronnen te voorkomen. Want het aanlanden van ongewenste vangsten die vissers niet op het normale afzetcircuit kunnen verkopen of die een lage marktwaarde hebben, resulteert in extra kosten en dus in economische verliezen. Zulke vangsten vermijden, zou de visserij dus winstgevender maken.

In die context is de **aanpassing van de visserijtechnieken** cruciaal, want zo helpt men vissers alleen de door hen gewenste vis te vangen en worden ongewenste vangsten bij voorbaat vermeden. Daartoe kan uit het EFMZVA steun worden verleend voor innovatie en investeringen die vistechneken en vistuig selectiever maken, met een bijzonder hoog percentage overheidssteun (**100 %**).

Ook kan EFMZVA-steun helpen de gevolgen van de aanlandingsverplichting te verzachten met betrekking tot onvermijdelijke ongewenste vangsten. In dit verband kan het fonds bijdragen tot de verbetering van de infrastructuur van vissershavens om:

- de aanlanding en opslag van ongewenste vangsten te vergemakkelijken,
- afzetmarkten voor ongewenste vangsten te vinden, zonder evenwel een gestructureerde markt voor die vangsten te creëren.

Deze acties komen in aanmerking voor een overheidssteunpercentage van **75 %**.

Op welke manier helpt het EFMZVA overcapaciteit van de vloot te verminderen?

In bepaalde segmenten van de vissersvloot bestaat er overcapaciteit, waardoor de biologische rijkdommen van de zee overbevist worden.

Bij structurele overcapaciteit is de winstgevendheid laag omdat er dan te veel vaartuigen achter te weinig vis aanzitten. Om zulke situaties te voorkomen is een structurele aanpassing van de betrokken vissersvloten noodzakelijk.

Om de overcapaciteit weg te werken, moeten de EU-landen in het kader van het GVB specifieke maatregelen nemen om **het aantal vissersvaartuigen af te stemmen op de beschikbare visbestanden**. Die maatregelen worden gebaseerd op een beoordeling van het evenwicht tussen de vangstcapaciteit van de vloten en de voor hen beschikbare vangstmogelijkheden, die wordt verricht per vlootsegment.

In dit verband kan uit het EFMZVA financiële compensatie worden verleend aan vissers die hun visserijactiviteiten definitief stopzetten. De weggewerkte vangstcapaciteit wordt vervolgens definitief aan de vloot onttrokken.

Definitieve stopzetting kan hetzij via de sloop van een vissersvaartuig gebeuren, hetzij via de buitenbedrijfstelling en de aanpassing ervan met het oog op andere activiteiten. Een overstap naar recreatievisserij mag echter niet leiden tot een grotere druk op het mariene ecosysteem.

Hoe helpt het EFMZVA de visserijactiviteiten te controleren?

Het is van het grootste belang dat de EU-landen de visserijactiviteiten in hun wateren controleren om het **GVB te handhaven, illegale visserij te voorkomen** en te zorgen voor een **nalevingscultuur** in de visserijsector. Zo wordt voor vissers in de hele EU een gelijk speelveld verzekerd.

Daartoe helpt het EFMZVA de EU-landen bij de uitvoering van het krachtens de [EU-controleverordening](#) ingestelde visserijcontrolesysteem. Het fonds kan met name steun verlenen voor de aanschaf van controlemiddelen, zoals drones en patrouillevaartuigen, die ook kunnen bijdragen aan maritieme bewaking en kustwachtmissies.

Het EFMZVA bevordert ook investeringen in digitale instrumenten om transparante, efficiënte en gebruiksvriendelijke controle en monitoring van de visserij mogelijk te maken, bv.:

- systemen voor elektronische monitoring op afstand,
- geautomatiseerde gegevensanalyse,
- radiofrequentie-identificatie,
- continue meting en registratie van het motorvermogen,
- gesloten televisiecircuits aan boord.

Onder welke voorwaarden vergoedt het EFMZVA vissers voor het tijdelijk stopzetten van hun activiteiten?

Bepaalde **instandhoudingsmaatregelen** van het GVB en bepaalde **uitzonderlijke omstandigheden** vergen een tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten. In bepaalde gevallen kan het EFMZVA voor zulke tijdelijke stillegging financiële compensatie helpen bieden aan vissers om hun economische verliezen te verzachten.

Compensatie is mogelijk indien de stopzetting het gevolg is van:

- maatregelen voor de instandhouding van de mariene biologische rijkdommen (bv. een tijdelijke sluiting met het oog op biologische rust voor een bepaalde soort en/of in een bepaald gebied),
- een onderbreking, wegens overmacht, van de toepassing van een “partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij” (een overeenkomst tussen de EU en een derde land op basis waarvan vissersvaartuigen van de Unie in de wateren van dat derde land kunnen vissen),
- een natuurramp,
- een milieuongeval,
- een gezondheidscrisis (waaronder de COVID-19-pandemie).

Stopzettingen als gevolg van instandhoudingsmaatregelen moeten leiden tot een **beperking van de visserijinspanning** op basis van wetenschappelijk advies, om ervoor te zorgen dat zij daadwerkelijk bijdragen tot de bescherming of het herstel van de mariene biologische rijkdommen.

De compensatie voor de tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten moet doelgericht zijn en mag niet in de plaats komen van de structurele aanpassing van vissersvloten waar die nodig is. Daarom mag de looptijd van de steun per vaartuig binnen de programmeringsperiode van het EFMZVA ten hoogste 12 maanden bedragen.

Waarom komt de bouw van nieuwe havens niet in aanmerking voor EFMZVA-steun?

Er is **geen economische behoefte** aan nieuwe havens, omdat de kustgebieden van de EU reeds goed van havens voorzien zijn. Nieuwe capaciteit zou de activiteiten van bestaande havens verdringen en op die manier hun economische levensvatbaarheid ondermijnen.

Bovendien zijn nieuwe havens **duur** en heeft het EFMZVA een beperkt budget.

Daarom moeten de investeringen op **bestaande infrastructuur** worden gericht.

Hoe draagt het EFMZVA bij aan duurzame aquacultuur?

Aquacultuur vergroot het potentieel van de EU om op duurzame basis voedsel te produceren en speelt bijgevolg een belangrijke rol voor de voedselzekerheid en de voedselvoorziening op lange termijn. De aquacultuur kan ook voor niet-voedingsdoeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld voor geneesmiddelen en biotechnologie.

Volgens het GVB moet elk EU-land een “[nationaal strategisch meerjarenplan](#)” ontwikkelen om de **duurzaamheid**, het **concurrentievermogen** en de **diversificatie** van de aquacultuur te bevorderen. Het EFMZVA ondersteunt de acties die in deze plannen zijn opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot:

- milieuduurzaamheid (inclusief door middel van biologische aquacultuur, hulpbronnefficiëntie en natuurbeheerdiensten);
- productieve investeringen;
- innovatie;
- diversifiëring van producten en activiteiten;

- ontwikkeling van nieuwe beroepsvaardigheden;
- verbetering van de arbeidsomstandigheden;
- acties op het gebied van de volksgezondheid;
- verzekeringsregelingen voor aquacultuurbestanden;
- diergezondheid en dierenwelzijn.

Hoe helpt het EFMZVA de markten voor visserij- en aquacultuurproducten te verbeteren?

Voedselzekerheid en voedselvoorziening zijn afhankelijk van doelmatige en goed georganiseerde markten voor visserij- en aquacultuurproducten die zorgen voor transparantie, stabiliteit, kwaliteit en diversiteit in de **toeleveringsketen** en de **consument goed informeren**.

Met het oog daarop omvat het GVB een “[gemeenschappelijke marktordening](#)”, waarin producentenorganisaties officieel worden erkend als organisaties die visserij- en aquacultuurproducenten vertegenwoordigen.

Die organisaties ontwikkelen en implementeren “**productie- en afzetprogramma’s**” om de activiteiten van hun leden collectief te beheren en in het bijzonder om hen te helpen het aanbod af te stemmen op de marktvraag.

De gemeenschappelijke marktordening erkent ook “**brancheorganisaties**”, die bestaan uit verschillende categorieën marktdeelnemers in de visserij en de aquacultuur en de afzetactiviteiten in de hele toeleveringsketen coördineren (verticale integratie van producenten, distributeurs en detailhandelaren).

Uit het EFMZVA wordt steun verstrekt voor de **afzet van visserij- en aquacultuurproducten** overeenkomstig die doelstellingen. Het fonds kan met name helpen bij:

- de oprichting van producentenorganisaties en de uitvoering van hun productie- en afzetplannen;
- de ontwikkeling van nieuwe afzetmogelijkheden;
- de bevordering van traceerbaarheid en voorlichting van de consument;
- de toevoeging van waarde aan producten (bv. etikettering inzake kwaliteit, duurzaamheid of geografische oorsprong);
- de verspreiding van marktinformatie in de hele toeleveringsketen.

Onder welke voorwaarden ondersteunt het EFMZVA de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten?

De verwerkende industrie speelt een belangrijke rol doordat ze zorgt voor de beschikbaarheid en de kwaliteit van visserij- en aquacultuurproducten.

Het EFMZVA verstrekt steun voor gerichte investeringen in deze sector, teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de [gemeenschappelijke marktordening](#).

Voor grotere ondernemingen (groter dan kleine en middelgrote ondernemingen) wordt steun verleend via financieringsinstrumenten (leningen of garanties). Rechtstreekse subsidies zijn voorbehouden aan kleine en middelgrote ondernemingen.

Hoe versterkt het EFMZVA de veerkracht van visserij en aquacultuur?

De economische risico's en de milieurisico's in de visserij en de aquacultuur nemen almaar toe door onder meer de COVID-19-pandemie, klimaatverandering en prijsvolatiliteit.

Het EFMZVA kan de sectoren helpen zich aan deze veranderende situatie aan te passen en nieuwe zakelijke kansen ontsluiten om hun veerkracht te versterken.

Het EFMZVA kan in het bijzonder de volgende acties steunen:

- bevorderen van **collectieve organisatie** en capaciteitsopbouw om collectieve bedrijfsstrategieën te ontwikkelen en kennis te delen (bv. opzetten van producentenorganisaties, marktonderzoek, adviesdiensten);
- stimuleren van **marktgericht onderzoek en marktgerichte innovatie** om nieuwe diensten of producten met veel potentieel te ontwikkelen (bv. haalbaarheidsstudies en proefprojecten, toegepast onderzoek naar nieuwe producten en productieprocessen);
- ondersteunen van **structurele investeringen** die naar verwachting financieel rendabel zullen worden maar die op de markt niet voldoende financiering vinden (belangrijke investeringsgebieden: energie-efficiëntie, kwaliteit van producten, circulaire economie);
- **diversifiëren** van bedrijfsactiviteiten en inkomstenbronnen (bv. aanvullende activiteiten in de lokale blauwe economie, partnerschappen binnen lokale gemeenschappen);
- **vaardigheden** vergroten om te voldoen aan de behoeften die voortvloeien uit nieuwe zakelijke kansen (bv. beroepsopleiding, begeleiding van jonge vissers, een leven lang leren, het delen van kennis en ervaring);
- de **marktorganisatie** versterken om producten een toegevoegde waarde te geven en nieuwe afzetmogelijkheden te ontwikkelen (bv. uitvoering van productie- en afzetplannen, verticale integratie van visserij- en aquacultuurproducenten met distributeurs en kleinhandelaren in brancheorganisaties);
- vergroting van de capaciteit van de visserij- en de aquacultuursector om **risico's te beheersen** en op ongunstige gebeurtenissen te reageren (bv. met onderlinge fondsen, verzekeringsinstrumenten, collectief beheer van milieurisico's).

Hoe ondersteunt het EFMZVA visserij en aquacultuur tijdens de COVID-19-pandemie?

Als de pandemie de markten voor visserij- en aquacultuurproducten aanzienlijk verstoort, kan de Commissie een **uitzonderlijke tijdelijke noodmaatregel** treffen om de onmiddellijke economische gevolgen te verzachten. Dankzij deze maatregel kunnen vissers en aquacultuurexploitanten een **financiële compensatie** ontvangen voor hun economische verliezen en extra kosten. De Commissie houdt continu toezicht op de situatie op de markten

en zal de nodige maatregelen overwegen als er aanwijzingen zijn dat de markten ernstig worden verstoord.

Het EFMZVA kan de sectoren visserij en aquacultuur tevens helpen zich aan te passen aan de gezondheids- en hygiënevoorschriften, bv. door de aankoop van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Daarenboven kan het fonds helpen bij de ontwikkeling van tijdelijke alternatieve afzetmogelijkheden om de gevolgen van de sluiting van restaurants te compenseren (bv. door rechtstreekse verkoop aan klanten).

Op langere termijn kan het EFMZVA steun bieden voor investeringen die tot meer veerkracht leiden (zie de vorige vraag voor nadere informatie).

Hoe ondersteunt het EFMZVA de kleinschalige kustvisserij?

“Kleinschalige kustvisserij” wordt beoefend door i) zeevisserij- en binnenvisserijvaartuigen met een totale lengte van minder dan 12 meter die geen gesleept vistuig (trawls) gebruiken, en ii) door vissers te voet.

De sector vertegenwoordigt bijna **75 %** van alle in de EU ingeschreven vissersvaartuigen en **bijna de helft** van de werkgelegenheid in de visserijsector. Ze speelt dus een belangrijke sociaal-economische rol in lokale kustgemeenschappen.

In die context schenkt het EFMZVA bijzondere aandacht aan kleinschalige kustvisserij.

- Projecten die betrekking hebben op kleinschalige kustvisserij kunnen **100 %** overheidssteun krijgen, uitgezonderd projecten in verband met i) de eerste aankoop van een vissersvaartuig door een jonge visser, ii) de vervanging of modernisering van een motor, en iii) verhoging van het volume van een vissersvaartuig. Voor dergelijke projecten bedraagt het maximumpercentage 40 %.
- De EU-landen moeten in hun EFMZVA-programma rekening houden met de **specifieke behoeften** van de kleinschalige kustvisserij en uiteenzetten wat voor acties voor de ontwikkeling van die sector nodig zijn.
- De EU-landen moeten trachten **vereenvoudigde procedures** in te voeren voor kleine ondernemingen in de kustvisserij die steun uit het EFMZVA aanvragen.

Hoe ondersteunt het EFMZVA de ultraperifere gebieden van de EU?

De ultraperifere gebieden hebben te kampen met specifieke **problemen** die verband houden met hun afgelegen ligging, reliëf en klimaat. Ze beschikken echter ook over specifieke **troeven** voor de ontwikkeling van een duurzame blauwe economie.

In die context schenkt het EFMZVA bijzondere aandacht aan deze gebieden.

- De betrokken lidstaten (Frankrijk, Portugal en Spanje) stellen voor elk van hun ultraperifere gebieden een **actieplan** op. Daarin wordt een **strategie** uiteengezet voor de **ontwikkeling van de verschillende sectoren van de duurzame blauwe economie**, zoals de visserij en de aquacultuur. Financiële middelen worden gereserveerd om die actieplannen te helpen implementeren.
- Het EFMZVA kan aan marktdeelnemers in de ultraperifere gebieden financiële compensatie verstrekken voor extra kosten die de visserij, de kweek, de verwerking of de afzet van visserij- en aquacultuurproducten wegens de specifieke situatie in die gebieden met zich meebrengen.
- Projecten die in de ultraperifere gebieden worden uitgevoerd, kunnen profiteren van een **hoog percentage overheidssteun (85 %)**.

Komen recreatievissers in aanmerking voor steun uit het EFMZVA?

Recreatievisserij betreft niet-commerciële visserijactiviteiten waarmee de mariene levende aquatische rijkdommen worden geëxploiteerd voor vrijetijdsbesteding, toerisme of sport.

Recreatievissers komen in aanmerking voor steun als hun projecten bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het fonds. Zij kunnen bijvoorbeeld deelnemen aan acties ter bescherming van het mariene milieu en aan partnerschappen voor duurzaam maritiem toerisme in lokale gemeenschappen.

Hoe draagt het EFMZVA bij aan de ontwikkeling van een duurzame blauwe economie?

De blauwe economie omvat de traditionele en opkomende economische activiteiten die verband houden met de oceanen, zeeën, kusten en binnenwateren. Zij is afhankelijk van innovaties en investeringen in maritieme bedrijven, die potentieel **banen** kunnen scheppen en de **ontwikkeling** kunnen verbeteren in lokale kustgemeenschappen, bv. op het gebied van de [bio-economie](#), modellen voor duurzaam toerisme, hernieuwbare oceanenergie, innovatieve scheepsbouw en havendiensten.

Het EFMZVA richt zich op het scheppen van de juiste voorwaarden voor de ontwikkeling van de duurzame blauwe economie en op het **wegwerken van knelpunten voor investeringen** in nieuwe markten, technologieën en diensten.

Het ondersteunt in het bijzonder:

- de maritieme governance om de menselijke activiteiten op zee op duurzame wijze op elkaar af te stemmen via [maritieme ruimtelijke ordening](#));
- de overdracht en toepassing van onderzoek, innovatie en technologie bij particuliere investeringen;
- de ontwikkeling van maritieme vaardigheden;
- de verspreiding van ecologische en sociaal-economische gegevens over het mariene en maritieme milieu;
- de ontwikkeling van projectenpijplijnen om particuliere investeringen aan te trekken.

Hoe ondersteunt het EFMZVA lokale initiatieven in kustgemeenschappen?

Het ontwikkelen van een duurzame blauwe economie is cruciaal voor het levensonderhoud van de lokale gemeenschappen aan de kusten.

In dat opzicht ondersteunt het EFMZVA **lokale partnerschappen** over maritieme sectoren heen, om gemeenschappen aan te moedigen hun ecologische, culturele, sociale en menselijke middelen optimaal te benutten en **de kansen te grijpen** die de blauwe economie biedt in hun specifieke gebieden.

Via het instrument *community-led local development* (“**vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling**”) richten belanghebbenden uit de gemeenschap een plaatselijke actiegroep op om lokaal een strategie te ontwikkelen en uit te voeren. Het instrument bevordert kleinschalige, collectieve initiatieven en innovaties die bijdragen aan de ontwikkeling van de lokale blauwe economie en de bescherming van het mariene milieu.

De lokale partnerschappen zorgen voor een evenwichtige betrokkenheid en vertegenwoordiging van de belanghebbende partijen uit de verschillende sectoren. Ze kunnen gericht zijn op traditionele sectoren (bv. visserij, aquacultuur, toerisme) en/of economische diversificatie bevorderen door middel van synergieën met opkomende maritieme sectoren (bv. de [blauwe bio-economie](#)).

“Vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling” is mogelijk in elke lokale gemeenschap waar de blauwe economie het potentieel bezit om economische kansen te bieden, ook in het binnenland.

Op welke manier ondersteunt het EFMZVA de EU-agenda voor internationale oceaangovernance?

Zo’n 60 % van de oceanen bevindt zich buiten de jurisdictie van nationale staten. Dit impliceert dat er een gedeelde internationale verantwoordelijkheid bestaat om ze te beheren.

In die context wil de EU de oceaangovernance op bilateraal, regionaal en multilateraal niveau op de volgende vlakken verbeteren:

- illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij bestrijden;
- de menselijke druk op de oceanen verminderen;
- de voorwaarden voor een duurzame blauwe economie scheppen;
- internationaal zeeonderzoek stimuleren.

Deze maatregelen dragen bij aan de verwezenlijking van [duurzameontwikkelingsdoelstelling 14 van de VN](#) (“*Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen*”), door te waarborgen dat oceanen **gezond** en **veilig** zijn en **duurzaam** worden **beheerd**.

Uit het EFMZVA wordt steun verstrekt voor acties die worden uitgevoerd binnen het kader van internationale processen, overeenkomsten en instellingen ter regulering en sturing van menselijke activiteiten in de oceanen (bv. in de context van het [VN-Verdrag inzake het recht van de zee](#)).

Op welke wijze draagt het EFMZVA bij tot samenwerking op het gebied van maritieme veiligheid en kustwachttaken?

Om **veilige omstandigheden** voor de maritieme economie te scheppen en illegale activiteiten die schade toebrengen aan het mariene milieu te voorkomen, zijn grensbescherming en maritieme beveiliging van essentieel belang.

In dit verband ondersteunt het EFMZVA de samenwerking op het gebied van maritieme bewaking en kustwachttaken in het kader van de “[gemeenschappelijke gegevensuitwisselingsstructuur](#)” (CISE), die het voor overheidsinstanties die betrokken zijn bij maritieme bewaking gemakkelijker maakt om in alle landen en instellingen van de EU informatie uit te wisselen.

Uitvoering en monitoring

Wat is het steunpercentage van het EFMZVA (onder “gedeeld beheer”)?

Het standaardmaximumpercentage van de overheidssteun aan begunstigden bedraagt **50 %**.

Er zijn echter **afwijkingen** mogelijk, afhankelijk van de **toegevoegde waarde** van het project.

Bijvoorbeeld:

- een lager percentage (**40 %**) voor **bepaalde individuele investeringen** in vissersschepen;
- een hoger percentage (tot wel **100 %**) voor projecten die **innovatie, een collectief belang en een collectieve begunstigde** combineren, alsmede voor projecten ter **bescherming van de mariene biodiversiteit**;
- **kleinschalige kustvissers** kunnen voor de meeste van hun projecten **100 %** ontvangen.

Het **maximale cofinancieringspercentage** (d.w.z. het door het EFMZVA betaalde aandeel van de totale overheidsuitgaven voor een project) bedraagt **70 %**. Een uitzondering daarop is de 100 % compensatie die in de ultraperifere gebieden wordt betaald ter dekking van extra kosten (zie de vraag over de ultraperifere gebieden).

In hoeverre is het EFMZVA eenvoudiger dan zijn voorganger, het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij, dat de periode 2014-2020 bestreek?

Het vorige fonds was gebaseerd op een nauwkeurige en strikte omschrijving van financieringsmogelijkheden en subsidiabiliteitsregels (“maatregelen”). Dat maakte het voor de lidstaten en begunstigden moeilijk ze te implementeren.

Het EFMZVA berust op een **eenvoudigere structuur**, zonder rigide maatregelen, en hanteert de volgende benaderingen:

- Het streeft **vier prioriteiten** na, waarin de algemene reikwijdte van de steunverlening wordt beschreven in overeenstemming met de doelstellingen van het GVB, het maritiem beleid en de agenda voor de internationale oceaangovernance van de EU:
 - (1) *bevordering van duurzame visserij en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen;*
 - (2) *bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten, en de verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten, als bijdrage tot de voedselzekerheid in de Unie;*
 - (3) *de voorwaarden scheppen voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen;*

(4) *versterking van de internationale oceaangovernance en facilitering van veilige, beveiligde, schone en duurzaam beheerde zeeën en oceanen.*

- Elke prioriteit omvat **specifieke doelstellingen**, die in grote lijnen de operationele reikwijdte van de steun weergeven volgens thema (bv. bescherming van biodiversiteit, bevordering van duurzame aquacultuur, verzameling van wetenschappelijke gegevens).
- *Er zijn op EU-niveau **beperkte subsidiabiliteitsregels**.* Het is aan de lidstaten om in hun nationale EFMZVA-programma's de meest geschikte manieren te ontwikkelen om de overeenkomstig de vier prioriteiten bepaalde doelstellingen te bereiken. Zij beschikken over flexibiliteit bij het bepalen van de subsidiabiliteitsregels.
- *Voor bepaalde soorten subsidies gelden **voorwaarden en beperkingen**.* De EFMZVA-verordening omvat een lijst van niet-subsidiabele concrete acties (bv. investeringen die de vangstcapaciteit verhogen) om schadelijke gevolgen voor de duurzaamheid te voorkomen. Bovendien gelden voor bepaalde categorieën subsidies voor de vissersvloot specifieke subsidiabiliteitsregels om ervoor te zorgen dat zij in overeenstemming zijn met de instandhoudingsdoelstellingen van het GVB (zo mag het vermogen van een nieuwe motor op een vissersvaartuig niet meer bedragen dan dat van de vervangen motor).
- **Monitoring van de prestaties:** de uitvoering van het EFMZVA wordt gemonitord aan de hand van output- en resultaatindicatoren. De EU-landen brengen verslag uit over de vooruitgang die is geboekt ten aanzien van de in hun programma's vastgestelde streefdoelen en bespreken die in een jaarlijkse evaluatievergadering met de Commissie. Op die manier kunnen potentiële problemen in verband met de uitvoering in een vroeg stadium worden opgespoord en zo nodig corrigerende maatregelen worden vastgelegd.

Op welke manier beoordeelt de Commissie de EFMZVA-programma's alvorens ze goed te keuren?

In "gedeeld beheer" stelt elk EU-land één nationaal programma op, dat door de Commissie na een diepgaande beoordeling wordt goedgekeurd. Bij die beoordeling houdt de Commissie rekening met de bijdrage van het programma aan de gedeelde prioriteiten van het EFMZVA en aan de doelstellingen van:

- weerbaarheid,
- groene transitie,
- digitale transitie,
- ecologische, economische en sociale duurzaamheid,
- matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering,
- ontwikkeling van duurzame, kleinschalige kustvisserij.

De Commissie beoordeelt de programma's ook op basis van de [zeegebiedanalyse](#), een openbaar document waarin voor elk zeegebied de grootste uitdagingen met betrekking tot de doelstellingen van het GVB worden opgesomd. Die analyse biedt de lidstaten een leidraad voor hoe zij de gemeenschappelijke problemen op zeegebiedniveau in hun programma's kunnen aanpakken.

Hoe zijn de nationale EFMZVA-programma's opgebouwd?

Een nationaal EFMZVA-programma is een **strategische routekaart voor publieke investeringen** tussen 2021 en 2027. Het beschrijft op maat gesneden acties om een antwoord te bieden op de specifieke uitdagingen die door de lidstaat in kaart zijn gebracht met betrekking tot de gemeenschappelijke EU-prioriteiten voor mariene biodiversiteit, maritiem beleid en duurzame visserij en aquacultuur.

De programma's worden ingedeeld in **vier hoofdstukken**:

- de **omschrijving van de behoeften**: op basis van een analyse van sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen;
- de **ontwikkeling van passende acties**: de EU-landen beschrijven specifieke acties waarmee ze met EFMZVA-steun op hun behoeften kunnen inspelen;
- de **vaststelling van streefdoelen** voor de monitoring van de uitvoering en de resultaten: de EU-landen bepalen streefdoelen op basis van output- en resultaatindicatoren om de verwachte effecten van de door het EFMZVA ondersteunde acties weer te geven;
- de **verdeling van de financiële middelen** over elke specifieke doelstelling van het fonds overeenkomstig de algemene strategie van het programma.

Op welke manier wordt de uitvoering van het EFMZVA gemonitord?

De uitvoering van het EFMZVA wordt op continue en transparante wijze gemonitord.

- Tweemaal per jaar brengen de EU-landen verslag uit over de waarden van de in hun EFMZVA-programma's geselecteerde indicatoren. Deze informatie wordt op EU-niveau verzameld en openbaar gemaakt.
- Vijfmaal per jaar rapporteren de EU-landen over het aantal geselecteerde projecten en hun kostprijs. Deze informatie wordt op EU-niveau verzameld en openbaar gemaakt. De informatie wordt ook opgedeeld volgens thema.
- Tweemaal per jaar rapporteren de EU-landen over de gedetailleerde kenmerken van elk project en elke begunstigde. De Commissie gebruikt deze informatie voor regelmatige ad-hocrapportage.
- De Commissie bespreekt de uitvoering van het EFMZVA met elk EU-land tijdens een jaarlijkse evaluatievergadering. Het doel van deze vergadering is potentiële problemen in het nationale EFMZVA-programma in kaart te brengen en zo nodig corrigerende maatregelen vast te leggen.
- Uiterlijk 30 juni 2029 zal elk EU-land een evaluatie van zijn EFMZVA-programma verrichten ter beoordeling van de effecten ervan.

- Uiterlijk eind 2024 en vervolgens uiterlijk eind 2031 zal de Commissie een evaluatie verrichten van de doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde van het EFMZVA als geheel.